

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้นำเสนอ สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะของการวิจัยเรื่องความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

1. สรุปการวิจัย

1.1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์

1.1.2 เพื่อศึกษาความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์

1.1.3 เพื่อศึกษารูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

1.2. วิธีดำเนินการวิจัย

1.2.1 การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำแนกเป็น 3 กลุ่มคือ 1) อาจารย์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จาก 5 คณะวิชา จำนวน 380 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบจัดชั้นโดยใช้ตารางของเครชชีและมอร์แกน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 192 คน 2) บรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 13 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง 3) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยศิลปากร ระดับรองอธิการบดีวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 1 คน และคณบดี 5 คณะวิชา จำนวน 5 คน รวม 6 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ผู้บริหาร แบบสอบถามอาจารย์ได้รับคืน จำนวน 192 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 แบบสอบถามบรรณารักษ์ได้รับคืน จำนวน 13 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

1.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลเชิงปริมาณ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และข้อเสนอแนะนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์ นำเสนอตามประเด็นด้วยการบรรยายความ

1.3 ผลการวิจัย

1.3.1 สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 115 คน (ร้อยละ 59.89) อายุ 41-45 ปี จำนวน 67 คน (ร้อยละ 34.90) วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโท จำนวน 107 คน (ร้อยละ 55.73) ตำแหน่งอาจารย์ จำนวน 112 คน (ร้อยละ 58.33) สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 56 คน (ร้อยละ 29.17) ประสบการณ์การสอนที่มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 43 คน (ร้อยละ 22.40)

บรรณารักษ์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 12 คน (ร้อยละ 92.31) อายุ 31-40 ปี และ 41 - 45 ปี จำนวนเท่ากันกลุ่มละ 5 คน (ร้อยละ 38.46) วุฒิการศึกษาสูงสุดปริญญาโท จำนวน 10 คน (ร้อยละ 76.92) ตำแหน่งบรรณารักษ์ ระดับ 5-6 จำนวน 8 คน (ร้อยละ 61.54) สังกัดฝ่ายวิเคราะห์และพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด จำนวน 6 คน (ร้อยละ 46.15) ประสบการณ์การทำงานที่ห้องสมุดพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 5 คน (ร้อยละ 38.46) และประสบการณ์ที่ปฏิบัติงานในฝ่ายงานปัจจุบัน ระยะเวลา 6-10 ปี จำนวน 6 คน (ร้อยละ 46.14)

1.3.2 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

1) ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์ทุกด้านระดับมาก เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมาคือ ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ ($\bar{X}=4.27$) ด้านการบริการผู้ใช้ ($\bar{X}=4.01$) และด้านการบริหาร ($\bar{X}=3.96$) โดยมีรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุดเพียงรายการเดียวคือ ให้บริการแก่ผู้ใช้ด้วยจิตวิญญาณของผู้ให้บริการและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X}=4.51$) และระดับปานกลางคือ เผยแพร่วิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้อาจารย์และนักศึกษาทราบโดยทั่วกัน ($\bar{X}=3.38$)

2) **ความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อการความร่วมมือของอาจารย์**
โดยรวมไม่แตกต่างกัน บรรณารักษ์สามารถให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารและด้านการบริการผู้ใช้ไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหาร อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์สูงกว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ให้บรรณารักษ์วิจัยเพื่อพัฒนาการบริหารจัดการและการบริการของห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ ส่วนบรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่สามารถให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ได้สูงกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เผยแพร่วิทยุทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้อาจารย์และนักศึกษาทราบโดยทั่วกัน ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์สูงกว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ รวบรวมรายชื่อทรัพยากรสารสนเทศใหม่ๆ ให้อาจารย์คัดเลือกตามสาขาที่เชี่ยวชาญอย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง และจัดหาทรัพยากรสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการทำผลงานทางวิชาการของอาจารย์ ด้านการบริการผู้ใช้ อาจารย์ต้องการความร่วมมือจากบรรณารักษ์สูงกว่าความคิดเห็นของบรรณารักษ์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ รวบรวมบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลแหล่งสารสนเทศและแหล่งการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน รวบรวมและเผยแพร่แหล่งข้อมูลบนเว็บ (เว็บทำ Portal Web) ที่สอดคล้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน

1.3.3 ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อการร่วมมือจากอาจารย์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อการความร่วมมือของบรรณารักษ์ ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

1) **ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อการร่วมมือจากอาจารย์** โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.97$) บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์ด้านการบริการผู้ใช้ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.66$) ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศระดับมาก ($\bar{X}=4.26$) ด้านการบริหารและด้านการวิเคราะห์สารสนเทศอยู่ในระดับปานกลาง รายการที่อยู่ในระดับมากที่สุดมี 8 รายการเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดลงมาคือ ด้านการบริการ ปฏิบัติตามระเบียบของห้องสมุด และส่งเสริมให้นักศึกษาปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องสมุด ($\bar{X}=4.92$) เท่ากัน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของห้องสมุดตามแผนงานที่กำหนด เช่น การส่งสารหนังสือ ($\bar{X}=4.85$) ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ เสนอแนะทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่อาจารย์สอน และคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สอน ($\bar{X}=4.69$) เท่ากัน ด้านการบริการ ช่วยประชาสัมพันธ์และ

ส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น ($\bar{X}=4.62$) ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริม การศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด และแนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้า และใช้บริการของห้องสมุด ($\bar{X}=4.54$) เท่ากัน

2) *ความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์* โดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจารย์สามารถให้ความร่วมมือแก่บรรณารักษ์ด้านการพัฒนาทรัพยากร สารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศและการบริการผู้ใช้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ส่วนด้านการบริหารไม่แตกต่างกัน

ด้านการบริหาร รายการที่บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์สูง กว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ แนะนำแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ และช่วย ประชาสัมพันธ์บริการและกิจกรรมของห้องสมุด ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ รายการที่ บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความ ร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เสนอนำทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่ อาจารย์สอน คัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์สอน และร่วมพิจารณาการจำหน่ายออก ทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอาจารย์ ด้านการวิเคราะห์สารสนเทศ รายการที่ อาจารย์มีความคิดเห็นที่สามารถให้ความร่วมมือแก่บรรณารักษ์ได้สูงกว่าความต้องการอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ให้คำปรึกษาในการวิเคราะห์เนื้อหาทรัพยากรสารสนเทศใน สาขาวิชาเฉพาะที่อาจารย์เชี่ยวชาญ ด้านการบริการผู้ใช้ บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจาก อาจารย์สูงกว่าความคิดเห็นของอาจารย์ที่สามารถให้ความร่วมมือได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05 ทุกรายการ

1.3.4 รูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการ บริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร ระดับสูง คณะกรรมการสำนักหอสมุดกลาง ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง คณบดี อาจารย์ บรรณารักษ์ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียซึ่งจะได้รับประโยชน์สูงสุดจากความร่วมมือระหว่างอาจารย์ กับบรรณารักษ์โดย 1) ผู้บริหารระดับสูงของมหาวิทยาลัย กำหนดนโยบายให้มีความร่วมมือ ระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ 2) คณะกรรมการของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่งเสริม ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบายความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับ บรรณารักษ์ 3) ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดกลาง สร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือในการ ทำงานระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ให้มีบรรณารักษ์ประสานงานกับคณะวิชา ประชาสัมพันธ์ เชิงรุก พัฒนานวัตกรรม โดยเฉพาะกลุ่มบรรณารักษ์ในด้านการวิจัย ภาษาต่างประเทศ และการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ ติดตามการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์ในการดำเนินการความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ และจัดสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ 4) ควบคู่สร้างและส่งเสริมวัฒนธรรมความร่วมมือในการทำงานระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ส่งเสริมให้จัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด ติดตามการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ 5) อาจารย์ ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและให้บริการห้องสมุด มอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าและให้บริการห้องสมุด และมีส่วนร่วมกับบรรณารักษ์ในงานบริการห้องสมุด 6) บรรณารักษ์ มีความเข้าใจในวัฒนธรรมความร่วมมือ ตระหนักในบทบาทหน้าที่และปรับบทบาทการทำงานเชิงรุก ประสานงานความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ พัฒนาตนเองด้านการวิจัย การใช้ภาษาต่างประเทศ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

2.1 ความต้องการของอาจารย์ต่อความร่วมมือจากบรรณารักษ์ และความคิดเห็นของบรรณารักษ์ต่อความต้องการความร่วมมือของอาจารย์ ในการบริการห้องสมุด

ผลการวิจัยพบว่าทุกรายการที่บรรณารักษ์มีความคิดเห็นที่สามารถให้ความร่วมมือได้น้อยกว่าความต้องการของอาจารย์แม้ว่าเป็นภาระหน้าที่โดยตรงของบรรณารักษ์ อาจมีสาเหตุมาจากปัญหาของบรรณารักษ์ดังนี้

2.1.1 บรรณารักษ์อาจขาดความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น การรวบรวมและเผยแพร่แหล่งข้อมูลบนเว็บ (เว็บท่า: Portal Web) จำเป็นต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และสารสนเทศเฉพาะวิชา และอาจมีปัญหาด้านภาษาต่างประเทศด้วย สอดคล้องกับผลการวิจัยของอารีย์ เพชรหวาน (2541) และศศิธร ดิณะมาศ (2540) พบว่าการค้นเรื่องเฉพาะวิชา รวมทั้งคำศัพท์ในการค้น คำแนะนำและผลของการสืบค้นเป็นภาษาอังกฤษ ทำให้บรรณารักษ์มีปัญหาในการทำความเข้าใจและการขาดความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาและขอบเขตของฐานข้อมูลที่จะค้น มีอุปสรรคทางด้านภาษาต่างประเทศ

2.1.2 บรรณารักษ์อาจขาดความรู้ความสามารถทางการวิจัย ขาดความตระหนักในบทบาทการวิจัย ไม่มีเวลาทำวิจัย การวิจัยถือเป็นงานหนึ่งในหน้าที่รับผิดชอบของบรรณารักษ์ ในฐานะนักวิจัยปฏิบัติการ (practitioner researcher) เพื่อการเรียนรู้ และนำผลการวิจัยมาใช้ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางาน (ชุตินา สัจจนันท์ 2546: 90) การทำวิจัยเป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มพูนความรู้

ช่วยปรับปรุงการบริการของห้องสมุดเพื่อเพิ่มความพึงพอใจให้ผู้ใช้บริการ ช่วยให้เกิดความรู้ใหม่ที่
 ชี้นำการปฏิบัติและช่วยให้วิชาชีพเจริญเติบโต วิชาชีพใดที่ขาดการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องใน
 ไม่ช้าความรู้ที่มีอยู่ในวิชาชีพนั้นจะเก่าล้าสมัยไป (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2543: 203) บรรณารักษ์จึง
 ควรทำวิจัย และศึกษาผู้ใช้ซึ่งเป็นหลักสำคัญของวิชาชีพเพื่อให้ได้มาซึ่งมาตรฐานการดำเนินงานใน
 ห้องสมุดนำไปสู่การจัดบริการที่ดี สมองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้ใช้ และ
 ผู้บริหารควรถือเป็นนโยบายให้ความสำคัญส่งเสริมให้บรรณารักษ์ทำวิจัย (ชวนพิศ พรรมย์ 2528;
 เกษวรา หมั่นเพียร 2547: 135)

2.1.3 บรรณารักษ์อาจมีภาระงานบริการผู้ใช้จำนวนมาก จากการเปรียบเทียบการ
 ให้บริการของบรรณารักษ์ตามมาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่กำหนดอัตราส่วนไว้ว่า
 ผู้ใช้บริการ 500 คน ต่อ บรรณารักษ์ 1 คน (ทบวงมหาวิทยาลัย 2544: 6) อาจกล่าวได้ว่า
 บรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ต้องให้บริการผู้ใช้เกินมาตรฐานที่กำหนดจึงทำให้
 ตอบสนองความต้องการของอาจารย์ในทุกประเด็นได้น้อยกว่าที่ต้องการ โดยที่จำนวนนักศึกษาระดับ
 ปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยศิลปากร มีจำนวนทั้งสิ้น 11,627 คน และนักศึกษาระดับ
 บัณฑิตศึกษา ของมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 2,719 คน รวมนักศึกษาทั้งหมด 14,446 คน
 ต่อบรรณารักษ์ของหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ จำนวน 13 คน ถือว่าบรรณารักษ์มีภาระที่ต้อง
 บริการผู้ใช่มาก จำนวนบรรณารักษ์ที่เหมาะสมกับผู้ใช้บริการควรมีประมาณ 21 คน (ผู้ให้บริการนี้
 ยังไม่รวมอาจารย์ ข้าราชการ นักเรียนโรงเรียนสาธิต และบุคคลภายนอก)

ผลการสำรวจงานวิจัยของบรรณารักษ์หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์
 สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่ามีบรรณารักษ์เพียง 2 คน มีผลงานการวิจัย 6 เรื่อง
 (พ.ศ. 2533-2549 สำรวจเมื่อวันที่ 12 ต.ค. 2549) จากจำนวนบรรณารักษ์ 13 คน ถือได้ว่าน้อยมาก
 อาจเป็นเพราะบรรณารักษ์ไม่สามารถบริหารเวลาเพื่อการทำวิจัย สอดคล้องกับผลการวิจัยของ
 เกษวรา หมั่นเพียร (2547) ชวนพิศ พรรมย์ (2528) และเทอร์เนอร์ (Turner 2002) พบว่าปัญหาใน
 การผลิตผลงานทางวิชาการที่บรรณารักษ์ประสบมากที่สุด คือ การไม่มีเวลา เนื่องจากงานที่ต้องทำ
 ในห้องสมุดมีมากและต้องทำงานเต็มเวลา โดยเฉพาะบรรณารักษ์ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์
 ต้องปฏิบัติหน้าที่นอกเวลาราชการด้วยในวันจันทร์-วันศุกร์ (16.30-22.00 น.) วันเสาร์-วันอาทิตย์
 (9.00-20.00 น.) ตามตารางเวรที่กำหนดคนละประมาณ 6-8 วัน ต่อเดือน ดังนั้นบรรณารักษ์จะต้อง
 บริหารเวลาอย่างมีคุณค่า มีการวางแผนไว้ให้ดีกว่าควรจะทำอะไรก่อน-หลัง (เกษวรา หมั่นเพียร
 2547)

นอกจากนี้มีข้อสังเกตว่าความต้องการของอาจารย์ในการบริการห้องสมุด
 เป็นบทบาทโดยตรงของบรรณารักษ์ และการบริการของห้องสมุดต้องมุ่งส่งเสริมให้มีความสะดวก

แก่ผู้ใช้ทุกประเภท (ทบทวนมหาวิทยาลัย 2544: 4-5 ; วัลลีย์ เพียรสถาพร 2534:11) สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยของพลสุข น้าสุนีย์ (2527) ให้บรรณารักษ์ส่งรายชื่อหนังสือใหม่แจ้งแก่อาจารย์ และส่งข่าวสารห้องสมุดไปตามภาควิชาเป็นประจำ และข้อเสนอแนะของมุกดา มีลาก (2531) ; ธารดี กลิ่นสุนทร (2532) ; นิทยา สุขศิริสันต์ (2535) ; Ducas (2004) ให้บรรณารักษ์จัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายวิชาที่อาจารย์สอน รวบรวมบรรณานุกรมสิ่งพิมพ์ต่างๆ เพื่อใช้ประกอบการเรียนการสอน

2.2 ความต้องการของบรรณารักษ์ต่อความร่วมมือจากอาจารย์ และความคิดเห็นของอาจารย์ต่อความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด

การที่อาจารย์มีความคิดเห็นที่สามารถสนองตอบความต้องการความร่วมมือของบรรณารักษ์ได้โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยอาจารย์ให้ความสำคัญร่วมมือได้น้อยกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 13 รายการ เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่าหลายรายการที่บรรณารักษ์ต้องการความร่วมมือจากอาจารย์นั้นเป็นรายการเชิงปฏิบัติของบรรณารักษ์ที่ไม่สอดคล้องกับผลการปรัทัศน์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องอาจมีสาเหตุจากบรรณารักษ์และอาจารย์ ดังนี้

2.2.1 บรรณารักษ์

1) บรรณารักษ์เห็นว่าอาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชาเฉพาะ มีความรู้ในศาสตร์และวรรณกรรมแต่ละสาขาเป็นอย่างดี ความร่วมมือจากอาจารย์ในการเสนอแนะ คัดเลือกจัดหาทรัพยากรสารสนเทศทำให้ห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับนโยบายการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ การเปลี่ยนแปลงของศาสตร์แต่ละสาขา การวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการเปิดสอนวิชาใหม่ เพียงพอกับความต้องการของผู้ใช้บริการ และคุ้มค่ากับงบประมาณ (มุกดา มีลาก 2531; สุพิน อุดมผล 2536 ; สมสิริ เบญจวรรณนท์ 2539 ; โสภี อุดมรุท 2541 ; ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรูญ 2546 ; สุภัทราภรณ์ กุลภา 2547 ; Pinfield and Andrew 1999 ; Qobose 2000 ; Heller-Ross, Holly 1996 ; Walther 2003 ; Ducas 2004 ; White 2004)

2) บรรณารักษ์เห็นว่าอาจารย์เป็นบุคคลที่นักศึกษาเคารพเชื่อฟัง ดังนั้นหากอาจารย์ได้ร่วมมือกับบรรณารักษ์ในการช่วยประชาสัมพันธ์และส่งเสริมให้นักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรมที่ห้องสมุดจัดขึ้น ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด แนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด นักศึกษาย่อมทำตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเบเกอร์ (Baker 1996) พบว่าการใช้

ห้องสมุดของนักศึกษาส่วนใหญ่เกี่ยวกับความต้องการของอาจารย์ต่อการกำหนดงานของนักศึกษาให้ใช้ห้องสมุด

3) บรรณารักษ์อาจขาดความเข้าใจบทบาทของตนเองที่ควรจะเป็น และประโยชน์ของความร่วมมือที่จะได้รับจากอาจารย์ซึ่งเป็นผู้ใช้กลุ่มสำคัญ โดยเฉพาะประเด็นการกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุด และวางแผนงานประจำปีของห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน การมีส่วนร่วมของอาจารย์มีความจำเป็นต่อการบริหารจัดการองค์การสมัยใหม่ ที่เน้นการมีส่วนร่วมในองค์การ หากอาจารย์มีส่วนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุด และวางแผนงานประจำปีของห้องสมุดให้สอดคล้องกับการเรียนการสอน ย่อมทำให้การบริหารจัดการและบริการของห้องสมุดเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ

4) บรรณารักษ์อาจยึดกฎระเบียบเป็นหลักในการปฏิบัติงานและใส่ใจในรายละเอียดเชิงปฏิบัติมากเกินไป เช่น ต้องการให้ผู้ผู้ใช้ปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องสมุด เพราะบรรณารักษ์เห็นว่าระเบียบกฎเกณฑ์การใช้ห้องสมุด ทำให้การบริการห้องสมุดเป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามมาตรฐานเดียวกัน (ครุณี ทาดวงตา 2529) การขาดระเบียบวินัยในการใช้ห้องสมุด ทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ใช้กับเจ้าหน้าที่ ทำให้ห้องสมุดขาดบรรยากาศทางวิชาการ เกิดผลเสียต่อภาพลักษณ์ของสถาบัน (ยุวดี มโนยิทธิกาญจน์ 2547: 18-19) อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยของเจฟฟรี (Jeffries 1998) เสนอว่าบรรณารักษ์ควรมีความยืดหยุ่นในการให้บริการ และไม่ควรยึดเส้นตรงเกินไป

5) บรรณารักษ์อาจมีปัญหาในการปฏิบัติงานบริการของห้องสมุดจากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของผู้ใช้บริการซึ่งมีผลต่อการบริการของห้องสมุดโดยรวม เช่น การสั่งสำรองหนังสือ หากอาจารย์ไม่สั่งสำรองหนังสือตามระยะเวลาที่ห้องสมุดกำหนดไว้ อาจเกิดผลกระทบถึงนักศึกษาที่ต้องการใช้หนังสือสำรอง และทำให้ไม่พึงพอใจบริการของห้องสมุด

ส่วนผลการวิจัยที่พบว่าบรรณารักษ์สามารถให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ได้มากกว่าความต้องการของอาจารย์ ได้แก่ การเผยแพร่วิสัยทัศน์ นโยบายของห้องสมุดให้อาจารย์และนักศึกษาทราบโดยทั่วกัน ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นจาก Web Opac ของห้องสมุด ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการสืบค้นสารสนเทศจากฐานข้อมูลของห้องสมุด เช่น ThaiLIS Science direct ให้คำแนะนำ คำปรึกษาการเขียนการอ้างอิงและบรรณานุกรม อาจเนื่องจากบรรณารักษ์ขาดการศึกษาผู้ใช้โดยเฉพาะความเข้าใจในคุณลักษณะและความต้องการของกลุ่มอาจารย์ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถ จากสถานภาพส่วนบุคคลของอาจารย์พบว่าอาจารย์มีวุฒิการศึกษาปริญญาโทสูงสุด และรองลงมาวุฒิปริญญาเอก จึงมีความสามารถและมีประสบการณ์การศึกษา

กันควาระดับสูง และบริการเหล่านี้เป็นบริการพื้นฐานที่อาจารย์สามารถดำเนินการได้ด้วยตนเอง หรือบรรณารักษ์อาจให้บริการผู้ใช้กลุ่มอื่นเป็นหลัก เช่น นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาปริญญาตรี ในประเด็นเหล่านี้ย่อมเมื่อให้แสดงความคิดเห็นว่าให้ความร่วมมือแก่อาจารย์ได้ระดับใดจึงได้ แสดงความคิดเห็นว่าสามารถให้บริการได้สูงกว่าความต้องการของอาจารย์

2.2.2 อาจารย์

1) ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่เฉพาะภารกิจหลัก อาจารย์เห็นว่าบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ส่วนการเสนอแนะ คัดเลือก จัดหา และร่วมพิจารณาการจำหน่ายออกทรัพยากรสารสนเทศ เป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์และของอาจารย์ที่เป็นตัวแทนคณะวิชาในการคัดเลือก สอดคล้องกับผลการวิจัยของสุภัทราภรณ์ กุลภา (2547) พบว่าอาจารย์จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ 49.21 ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเข้าห้องสมุดคณะเลย โดยระบุเหตุผลว่ามีอาจารย์ท่านอื่น ในภาควิชาทำหน้าที่คัดเลือกและจัดหาทรัพยากรสารสนเทศแล้ว นอกจากนี้บางบทบาทที่ บรรณารักษ์ต้องการไม่ใช่ภาระ หน้าที่ของอาจารย์ เช่น แนะนำแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนงบประมาณ สำหรับการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ เพราะเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาด้านสังกัดที่ต้องจัดสรรงบประมาณให้อย่างเพียงพอ (ทบวงมหาวิทยาลัย 2544: 2) และ เรื่องของกฎระเบียบต่างๆ อาจารย์อาจเห็นว่าควรยืดหยุ่นได้ สอดคล้องกับข้อเสนอแนะจาก ผลการวิจัยของเจฟฟรี (Jeffries 1998) ว่าบรรณารักษ์ควรมีความยืดหยุ่นในการให้บริการและไม่ควรขีดเส้นตรงเกินไป และการออกกฎระเบียบ แนวปฏิบัติต่างๆ เพื่อให้ผู้ใช้ปฏิบัติตาม อาจสามารถลดหย่อนให้อยู่ในกรอบของ “ความพอดี” ได้ เช่น ห้ามนักศึกษาที่สวมรองเท้าแตะเข้า ห้องสมุด (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2546: 99-114)

2) การไม่ได้รับทราบข่าวสารข้อมูลหรือการประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึง บริการต่างๆ ของห้องสมุด เช่น การเสนอแนะ คัดเลือก จัดหาทรัพยากรสารสนเทศในสาขาวิชาที่ อาจารย์สอนเพื่อจัดหาเข้าห้องสมุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของเสนห์ เข้มหนู (2528); อัมรัตน์ อนวัช (2543); สุภัทราภรณ์ กุลภา (2547) พบว่าสาเหตุที่อาจารย์จำนวนหนึ่งไม่เคยเสนอรายชื่อ หนังสือให้จัดซื้อ เพราะไม่เคยได้รับแบบฟอร์มการเสนอรายชื่อหนังสือและไม่เคยได้รับการติดต่อ ขอความร่วมมือจากห้องสมุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัมพร อู๋รัชตมาศ (2539); สุธนา วงศ์ทองสรรค์ (2538) เสนอแนะให้บรรณารักษ์ประชาสัมพันธ์ให้อาจารย์ทราบวิธีการสั่งซื้อ ทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุด และให้ประสานงานกับอาจารย์ผู้สอนอย่างสม่ำเสมอเพื่อจะได้ จัดหาทรัพยากรสารสนเทศเข้าห้องสมุดให้ตรงกับหลักสูตรการศึกษา แนวทางการแก้ปัญหานี้อาจ เสนอให้มีบรรณารักษ์ประสานงานกับคณะวิชา เพื่อประสานงานการจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ

การเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัย และในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการบริการของห้องสมุด (Qobose 2000)

อย่างไรก็ตามแม้ว่าอาจารย์จำนวนหนึ่งอาจเห็นว่าความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุดมิใช่ภาระหน้าที่หลักของอาจารย์ แต่บรรณารักษ์จำเป็นต้องสร้างความเข้าใจให้กับอาจารย์ ซึ่งจะเกิดประโยชน์หลายด้าน โดยเฉพาะความร่วมมือของอาจารย์ในการเสนอแนะ คัดเลือก จัดหาทรัพยากรสารสนเทศ ทำให้ห้องสมุดได้รับทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับหลักสูตรการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยของอาจารย์ การวางแผนพัฒนาหลักสูตรและการเปิดสอนวิชาใหม่ (มุกดา มีลาภ 2531; สุพิน อุดมผล 2536; สมสิริ เบญจวรรณ 2539; โสภี อุณรุท 2541; ประยงค์ พัฒนกิจจำรูญ 2546; สุภัทราภรณ์ กุลภา 2547; Pinfield and Andrew 1999; Qobose 2000; Heller-Ross 1996; Walther 2003; Ducas 2004; White 2004) การส่งเสริมและมีส่วนร่วมสอนการค้นสารสนเทศของห้องสมุด ทำให้นักศึกษารู้จักการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เข้าใจวิธีการสืบค้นข้อมูลและเลือกใช้สารสนเทศได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว (โสภี อุณรุท 2541; Kunkel, Weaver & Cook 1996) การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้เพิ่มขึ้น (Fraser 1997) และการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีทำให้ต้องสอนนักศึกษาให้มีทักษะการใช้ห้องสมุดที่จำเป็นสำหรับการศึกษา (Rader 1995: 270-271)

2.3 รูปแบบที่เหมาะสมของความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

รูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ที่น่าเสนอไว้ มีความเหมาะสมสำหรับมหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ เนื่องจากจัดทำขึ้นจากผลการวิจัยที่พบ การปฏิสัมพันธ์เอกสารงานวิจัย สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎี โดยเน้นประเด็นสำคัญ ดังนี้

2.3.1 หลักการมีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมจะทำให้สมาชิกมีความรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร ช่วยให้ทุกฝ่ายหันหน้าเข้าหากันและพึ่งพากันมากขึ้น งานบริการผู้ใช้คือหัวใจสำคัญของงานห้องสมุด และการที่ห้องสมุดจะมีบทบาทได้โดยสมบูรณ์ตามพันธกิจและความมุ่งหมายได้นั้น ความร่วมมือเป็นกลยุทธ์ทางการบริหารเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งขององค์กร มีองค์ประกอบสำคัญคือ ผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง และระดับปฏิบัติการ โดยผู้บริหารสูงสุดขององค์กรต้องมีความมุ่งมั่นในนโยบายความร่วมมือ กำหนดแผนกลยุทธ์ เป้าหมาย กระบวนการดำเนินงาน ผู้บริหารระดับกลางเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานความร่วมมือ ให้การสนับสนุนการ

บริหารจัดการ และกำกับติดตามการดำเนินการความร่วมมือ และระดับปฏิบัติการ เป็นผู้ดำเนินการความร่วมมือให้บรรลุเป้าหมาย (เสนอห์ จุฑโต 2545:10)

2.3.2 หลักการบริหารจัดการเชิงรุก โดยพัฒนาแนวคิดขยายบทบาทของ บรรณารักษ์เป็นบรรณารักษ์ประสานงาน แทนการมีตัวแทนคณะวิชาในรูปแบบเดิมเนื่องจาก ผลการวิจัยนี้พบปัญหาในการดำเนินงานความร่วมมือในรูปแบบที่มีตัวแทนคณะวิชา สอดคล้อง กับผลการวิจัยของสุภัทธารัตน์ กุลภา (2547) พบว่าอาจารย์ที่ไม่เคยเสนอรายชื่อหนังสือเข้า ห้องสมุด ระบุเหตุผลว่ามีอาจารย์ท่านอื่นในภาควิชาทำหน้าที่คัดเลือกและจัดหาทรัพยากร สารสนเทศแล้ว ทำให้อาจารย์ท่านอื่นไม่มีส่วนร่วมจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ แนวคิดบรรณารักษ์ ประสานงานระหว่างห้องสมุดกับคณะวิชาจะช่วยสนับสนุนบทบาทบรรณารักษ์ในการทำงาน เชิงรุก ทำหน้าที่ประสานงานกับคณะและภาควิชาต่างๆ เพื่อประมวลความต้องการสารสนเทศของ อาจารย์และนักศึกษาในทุกด้านเกี่ยวกับบริการของห้องสมุด ผลสำเร็จจะเกิดขึ้นทันทีที่บรรณารักษ์ เสนอตนเองไปให้บริการงานของห้องสมุดถึงคณะ ภาควิชา และอาจารย์จะเกิดความประทับใจเมื่อ บรรณารักษ์ได้ไปพบถึงคณะวิชา (Brown 1997 อ้างถึงใน Qobose 2000)

2.3.3 หลักการปฏิสัมพันธ์สามเส้า ประกอบด้วย ผู้บริหาร บรรณารักษ์ และ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (อาจารย์ นักศึกษา ผู้ใช้บริการทั่วไป) โดยหลักการแล้ว ทั้งสามฝ่ายจะได้ ประโยชน์ถ้าร่วมกันสร้างปฏิสัมพันธ์บริการที่มีความสมดุลอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการ กำหนดกฎและแนวปฏิบัติต่างๆ เพื่อนำสู่บริการที่เป็นมาตรฐาน (ประภาวดี สืบสนธิ์ 2546; ครุณี ทาดวงตา 2529) บรรณารักษ์ประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเพื่อจะได้ทราบว่าการที่จัด ให้ตอบสนองความต้องการของอาจารย์มากนักน้อยเพียงใด (อัมพร อุรัชตมาศ 2539; ครุณี ทาดวงตา 2529) เข้าใจผู้ใช้บริการและความต้องการของผู้ใช้บริการ เพื่อตอบสนองความต้องการให้ได้เท่า หรือมากกว่าที่ผู้ใช้บริการคาดหวัง สามารถจัดบริการสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าของนิสิตนักศึกษา และอาจารย์ โดยมีเป้าหมายสู่การบริการที่มีประสิทธิภาพ (วันชัย ศิริชนะ 2540: 107 ; Rader 1999)

อย่างไรก็ตามบรรณารักษ์คือกลจักรสำคัญในการนำนโยบายความร่วมมือสู่ การปฏิบัติ ด้วยการเปิดใจและเปิดตัว การเปิดใจ หมายถึงการยอมรับการเปลี่ยนแปลงทั้งในองค์กร ในวิชาชีพ และในสังคม พร้อมรับแนวคิดใหม่ วัฒนธรรมการทำงานแบบใหม่ มีจิตวิญญาณของ การให้ความร่วมมือและการบริการ การเปิดตัว บรรณารักษ์ยุคใหม่จะไม่ถูกจำกัดในกรอบกำแพง ห้องสมุด แต่จะต้องก้าวออกมาจากพรมแดนของตน แสดงบทบาทของตนและของวิชาชีพในเชิงรุก เพื่อให้สถาบันห้องสมุดเป็นที่ประจักษ์และเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้ (ชุดิมา สัจจามันท์ 2546:13) และทำให้บรรณารักษ์ได้พัฒนาความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน มีความรู้ในวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และมี

การทำความเข้าใจกับอาจารย์ มีการประสานงานใกล้ชิดกว่า ผลลัพธ์ที่ได้ คือความร่วมมือจากทุกฝ่าย ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาในทุกด้าน

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบ การอภิปรายผล ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการพัฒนาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด ดังนี้

3.1.1 ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ระดับสูงของมหาวิทยาลัยศิลปากร

พิจารณารูปแบบความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ที่นำเสนอไปใช้เป็นต้นแบบในการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์

3.1.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้อำนวยการ สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร

- 1) พัฒนายุทธศาสตร์การบริหารจัดการ โดยเน้นการมีส่วนร่วม สร้างความเข้าใจวัฒนธรรมความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ และระหว่างห้องสมุดกับคณะวิชา
- 2) พัฒนารูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์หรือเชิงรุก โดยเน้นให้มีบรรณารักษ์ประสานงาน ประชาสัมพันธ์บริการของห้องสมุดเชิงรุก
- 3) พัฒนานุเคราะห์ โดยเฉพาะบรรณารักษ์เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสมัยใหม่ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบทบาทของตนและพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพที่จำเป็น โดยเฉพาะด้านการวิจัย ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 4) ดำเนินการจัดสัมมนาร่วมกันระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์เพื่อการบริการห้องสมุด

3.1.3 ข้อเสนอแนะต่อคณบดี

- 1) สร้างความเข้าใจวัฒนธรรมความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ และระหว่างห้องสมุดกับคณะวิชา
- 2) ส่งเสริมให้อาจารย์จัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องสมุด

3.1.4 ข้อเสนอแนะต่ออาจารย์

- 1) ใช้วิธีการสอนที่ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด
- 2) แนะนำหรือมอบหมายงานให้นักศึกษาค้นคว้าและใช้บริการของห้องสมุด

3) ให้ความร่วมมือกับบรรณารักษ์ในงานบริการห้องสมุดด้านการบริหาร
การพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ การวิเคราะห์สารสนเทศ และการบริการผู้ใช้

3.1.5 ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์

- 1) ปรับบทบาทและตระหนักหน้าที่ของบรรณารักษ์เพื่อสามารถสนองตอบ
ความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะอาจารย์และนักศึกษา
- 2) พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถด้านการวิจัย ภาษาต่างประเทศ
และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 3) เพิ่มการประชาสัมพันธ์เชิงรุกถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างรวดเร็ว เช่น
ส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ถึงอาจารย์แต่ละท่านโดยตรง

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 3.2.1 ศึกษาความร่วมมือระหว่างอาจารย์กับบรรณารักษ์ในการบริการห้องสมุด
ประเภทอื่นๆ
- 3.2.2 ศึกษารูปแบบความร่วมมือโดยบรรณารักษ์ประสานงาน